Ч. 52 (11.305). Львів, середа 7. березня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, і Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чехи й мадяри.

За привернення Словаччини й Закарпаття. — Напад 1919 р. — Акція льорда Ротерміра. — Пригода в Санкт-Готарді. — Мала Догода й Союз Народів. — Що думають словаки.

(Від нашого кореспондента.)

Прага, 3. березня 1928.

Найближчі сусіди рідко бувають приятелями, — цей основний закон геополітики дуже проречисто стверджується на прикладі сумежних Чехословаччини й Мадярщини. Чех і мадяр взагалі не терплять один одного, але до цеї природної неприхильности ще примішується один момент, що загострює цю неприязнь до запеклої ненависти. Тим моментом є Словаччина й звязане з нею Закарпаття.

Мадяри й нині вважають Словаччину й Закарпаття частиною їх держави, несправедливо від неї відірваною й безправно прилученою до Чехословаччини. Спонукують їх до такого погляду передовсім міркування престіжу („як можна!"), але не в останній мірі й міркування народньо-господарські. Теперішня куца Мадярщина не може собі дати ради з приростом її людности, — а тут „лежить облогом" Словаччина, наче самою природою призначена для мадярської кольонізації! Рівночасно не можуть мадярські магнати переболіти, що їм „загарбано" їх словацькі маєтки.

Це все причиняється до того, що мадярська політика останніх десятиліть змагає передовсім до привернення Словаччини (й Закарпаття). При цім оглядом мадяри всіх напрямків і барв цілком згідні між собою. Цікаво, що першу спробу для привернення Словаччини зробила мадярська комуністична влада, яка року 1919 організувала збройний напад на Словаччину. Зроблено це під гаслом поширення комунізму, але патріотичне шило досить виразно вилазило з комуністичного мішка.

Теперішня мадярська влада, звичайно, не може собі дозволити таких ексцесів. Вона (номінально) шанує міжнародні умови, вона має своє заступництво в Союзі Народів, вона звязана з Чехословаччиною цілою низкою ріжних умов. Тому нинішня Мадярщина послугується головним чином **дипльоматією**, щоби підготовити ґрунт для майбутньої більше рішучої акції. Великою перемогою на цім полі була знана акція льорда Ротерміра, великого англійського газетного магната, видавця „Daily Maile" та інших впливових часописів. Під впливом тієї акції значна частина англійського вищого товариства заняла досить ворожу позицію супроти чехів у справі Словаччини. Спекульовано тут на повній дезорієнтованости англійців у середньо-европейських справах, але кінець всьому ділу вінець — а кінець випав корисно для мадярів.

Чехи, ясна річ, не сидять склавши руки, а працюють і собі, щоби зашахувати мадярські заходи в напрямі відірвання Словаччини. Коли посідання Словаччини є для мадярів необхідністю, то для чехів воно є питанням життя й смерти. Так звані чеські історичні землі — Чехи, Морава й Шлеськ — вже нині так переселені, що нагадують промислові осередки західної Німеччини або Англії. З другого боку чехи мають таку надпродукцію інтеліґентних сил — 20 осіб з вищою освітою на 100 душ людности, — що й під цим оглядом можуть рівнятися з Англією. Експансія на захід, північ і південь є неможлива, бо там стоять муром Німеччина та Австрія. Лишається одна можлива дорога — експансія на схід, у напрямі Словаччини й Закарпаття. Правним титулом до цеї експансії є етнічна споріднености чехів і словаків. Ясна річ, що чехи нізащо Словаччини не можуть зректися й не зречуться.

Могутнім знаряддям для поборювання мадярських заходів у напрямі привернення Словаччини є в чеських руках Мала Антанта, сотворена спеціяльно для того, щоб утримати **status quo** на землях бувшої австро-угорської монархії. Провід у Малій Антанті ведуть чехи (читай: Бенеш), бо їм порушення **status quo** загрожує найбільшою небезпекою. Якщо мадяри в своїй закордонній політиці головно грають на англійсько-французьскім антагонізмі й охоче ставлять себе під оборону Англії (та Італії) проти мнимих кривд з боку Франції, то Мала Антанта раз-у раз удається до запомоги Франції, щоби ті мадярські заходи зашахувати.

Треба признати, що немудра внутрішня політика Мадярщини незвичайно улекшує Малій Антанті її завдання. Реакційний курс, запроваджений мадярською маґнатерією, дає чехам і Малій Антанті більше ніж треба атутів, щоби виступати проти будь-якого поширення нинішних границь Мадярщини. До того приходять скандальні афери, які виставляють нинішню Мадярщину перед чужим світом у найгіршім світлі. У минулім році нашуміло фальшування французьких банкнотів, зорґанізоване в Будапешті при участи найвищих урядових чинників та аристократів (князь Віндішгрец та інші). Цього року саме на Новий Рік викрито на пограничній австрійсько-мадярській стації Санкт Готард транспорт військового приладдя, споряджений з Італії до Мадярщини. З приводу цього транспорту Мала Антанта счинила великий галас і заалярмувала Союз Народів. А мадярська влада ще загострила ситуацію, порозпродувавши під рукою те приладдя й відповівши досить нечемно телеграмою на інтервенцію ґенерального секретаря Союза Народів Друммонда в цій справі.

Отже Мала Антанта й чеська дипльоматія мають хоч і напружену й безнастанну, але кінець-кінцем досить легку гру щодо протидіяння мадярам. Атути самі собою приходять їм до рук: треба би бути хіба останнім партачем, щоби таку гру програти.

А словаки? Вони не мають дуже палких симпатій до чехів, але не тужать і за Мадярщиною. Інтеліґенція словацька є безумовно по стороні Чехословаччини, а нарід радіє, що він тепер бодай має школу на рідній мові, про що за мадярської влади й мріяти не можна було. Багато обид і кривд зазнали й зазнають словаки від чехів: не додержано пітсбурської умови про автономію Словаччини, заповнено край чеськими урядниками й професорами, не допускається словаків до державних посад. Але відносини всетаки значно покращали протягом останніх літ. Братиславський університет щороку випускає сотки освічених словацьких інтеліґентів, із яких утворюється гребля проти чеської інвазії, в коаліційнім чехословацькім кабінеті засідають нині два словацькі міністри, чеські зайди потроху починають випоофуватись зі Словаччини. Словом, той стан облоги, що тривав у перших роках по перевороті, починає уступати місце більш нормальним і приязним відносинам між автохтонами-словаками й завойовниками-чехами.

Мадяри на цю зміну відносин не зважають і вірять далі з непохитною певністю, що, як сонце що-дня мусить зійти зі сходу, так і „Горішня Мадярщина", як вони ще й досі називають Словаччину, мусить одного гарного дня повернутись під владу корони св. Стефана. Та чехи на це твердо відказують: „Фіґа!", а словаки що далі, то все голосніше до цеї відповіди приєднуються.

М. Г.

Більшовицька господарність в освітленні Рикова.

Риков займає в уряді Радянського Союзу дуже відповідальне становище, бо стоїть на чолі т. зв. Ради Праці й Оборони. Сам він з фаху інжинір. На 15. зїзді всесоюзної комуністичної партії дав він цікаві приклади більшовицької господарности і драстично змалював нам теперішню систему економічної праці більшовиків. Його спостереження настільки цікаві, що ми уважаємо за потрібне познайомити з ними наших читачів. Найважніше те, що вони походять від такої авторитетної особи, якою є Риков, а не від якихнебудь „буржуазних обмовників".

Правда, свою критику Риков почав від зауваження, що „наші успіхи відомі тепер не тільки кожному членові зїзду, а й кожному робітникові і селянинові, кожному громадянинові Радянського Союзу. Про них добре відомо також за кордоном". З огляду на це, Риков уважає за зайве ілюструвати перед зїздом всю ту роботу, яку досі під проводом комуністичної партії поробили працюючі маси Радянського Союзу в галузі господарчого і культурного будівництва. Йому здається доцільнішим звернути увагу на хиби більшовицької господарности, широко їх висвітлити і скритикувати, щоби можливо було їх позбутись.

Риков вказав на те, що електрична стація в Балахнах досі навантажена, менше як на половину. Правда, нас потішали тим, що протягом 1928 р. Сормовський завод буде включений до цієї стації, і вона матиме повне навантаження. Одначе стацію відкрито вже в 1926 р., а Сормовський завод істнував богато десятиліть ще перед збудуванням Балахнівської стації. Чомуж то його не включено до цеї стації зараз по її відкритті? Це є приклад марнотратства, коли стація працює на половину, маючи рівночасно під боком готового споживача електричної енергії, якого чогось цілі роки не включається. Подібне раніше зі стацією в Земоавчалі. Досі її навантажено менше, ніж на 25% її могутности. Крім того є дуже багато прикладів лихого проектування нових підприємств, поганої організації робіт на нових спорудженнях і нарешті недостаточного використання того, що вже збудовано, великого перевищення коштів нових будівництв, рівняючи з первісними проєктами.

Пятирічний план проєктує капітальних витрат на 25 міліярдів карбованців. Коли приняти, що в процесі будування кошти будуть збільшені в 1/2—2 рази, то це означатиме, що для виконання пятирічного пляну робіт треба буде витратити не 25 міліярдів карбованців, але 40—50 міліярдів. „Міліярди — казав дослівно Риков — на вулиці не валяються. Це означатиме зрив пятирічного пляну, бо ми або будемо приневолені відшукати десятки міліярдів нових коштів (а це неможливо), або припинити значну частину розпочатих робіт". Так сумно дивиться Риков на перспективи реального здійснення прославлюваного всіми комуністами пятирічного пляну господарської будови Радянського Союзу.

А як досі поступали комуністичні господарники, видно з оцеї його репліки: „Гадають, що одержавши згоду Рикова, одержавши за його підтримкою дозвіл від Ради Праці й Оборони на нове спорудження, можна витратити всі кошти на перший поверх, розраховуючи, що на добудовання решти 12 поверхів розпочатої будови кошти будуть уже обовязково відпущені".

Як відомо, ріжні зїзди Комуністичної партії та Центральний Комітет кожного разу ухвалювали ріжні постанови в справі персональної відповідальности комуністичних господарників за виконувану ними роботу. Здавалося, що тут все йде гаразд. Одначе послухаймо знову самого Рикова:

„Досі я часто не можу знайти того, хто дійсно відповідає за ту чи іншу роботу. На чолі переважної більшости господарчих організацій стоять нині комуністи. Здебільшого вони не мають технічної освіти і достатнього технічного знання. Разом з тим дуже часто вважають за можливе брати на себе відповідальність за розвязання тих чи інших спеціяльних і технічних питань. Мені здається, що це є найкраща метода внести цілковиту безвідповідальність до справи. В першій лінії краіні Европи й Америки за той чи інший технічний проєкт відповідають техніки. У нас відповідальність перекладається на комуністів-керманичів, і вони підписують чисто все, вводячи цілковиту безвідповідальність у своїй організації".

Нарешті, наведемо ще одну гірку скаргу Рикова на більшовицьку систему господарки:

„У нас завівся тепер вельми шкідливий звичай: наші відповідальні робітники, в тому числі і народні комісарі, надто багато відписують чужого і дуже мало вносять свого. Ціла система керманичів справ, секретарів-учених і вчених, спеціялістів, заступників подають на підпис тому чи іншому відповідальному робітникові силу паперів. І він гадає, що робить велике діло, коли сидить, і перебуваючи на чолі коверної системи паперового діловодства, штемпилює подавані йому на підпис проєкти, постанови, циркуляри, листи".

Отак виглядає, по словам самого Рикова славетна радянська господарка на самих верхах. Можна собі після цього уявити, що діється на низах. Тому недурно підчас цієї промови Рикова зїзд або сміявся або оплескував його. І справді, краще було сміятися, лишивши слова іншим. Така вже є основна характеристична прикмета радянського будівництва — запускати все до несамовитої ... і вводити до ... можливости ... свого.

Виборчий крутіж.

АРЕШТИ.

З Болехова доносять нам, що дня 2. березня приведено до арештів болехівського суду таких політичних діячів партії УНДО: **д-ра Івашкевича**, якого потім відставлено до Долини; **Юрка Левицького**; **д-ра Максима Тимкова**; **Миколу Шалавагу** з Нижнева Горішного; **Матія Николишина**, студ. ветер. і **Дмитра Попадишина** з Івана з Залереча; **Дмитра Бецюка** і **Дмитра Штурмака** з Тисова; **Юрка Дмитрова** з Камінки; **Василя Марнова** з Камінки; **о. Петра Стернюка**, мужа довіря УНДО з Гошова; **Володимира Париста**, управителя школи в Камінці; **Юрка Дмитрова** с. Йосифа з Камінки; **Юрка Контура** з Камінки; **о. Романа Левицького** з Бубнищ; **о. Володимира Сухоцького**, голову повітового виборчого комітету УНДО, пароха з Волоського Села. Священиків **о. Стернюка** і важко хорого о. **Романа Левицького** відставлено до суду в Стрию. — У Львові арештовано в день голосування до сойму біля 4-ої години пополудні студента медиц. **Яцкова** за те, що в віддалі яких 200 кроків від будинку школи Собіського, де містився виборчий льокаль, роздавав відозви і картки до голосування на листу ч. 18.

Українці і москалі в II. соціял. інтернаціоналі.

З кінці лютого 1928 р. відбулося засідання Виконавчого Комітету Соціяліст. Інтернаціоналу в Цюриху в Швайцарії. Від поінформованих осіб довідуємося про хід його нарад дуже цікавих інформацій.

Перед самим засіданням Екзекутиви відбулася нарада Комісії меншостей Інтернаціоналу, в якій брали участь Де-Брукер (Бельгія), Бауер (Австрія), Мазепа і Феденко (Україна), Абрамович (Росія), Адлер — секретар Інтернаціоналу (Австрія).

В Комісії розглядали спір між українською та російською соціялдемократичними партіями. Причиною спору було те, що українська соціялдемократія після убивства от. Петлюри видала відозву й резолюцію, в яких протестувала проти обвинувачення Петлюри і з ним усього українського визвольного руху в погромництві. Представник російської соціялдемократії Абрамович подав скаргу з приводу цих заяв українських соціялдемократів ще в р. 1926, як довідуємось, комісія в справах меншостей розглянула спір і підчас обговорювання Абрамович заявив, що він ніяких обвинувачень українській соц.-дем. партії не ставить.

Комісія виробила резолюцію, на яку пристали і українські с.-д. і Абрамович. Резолюція констатує факт загострення національної ворожнечі на Україні і визнаючи участь соціялістів поневолених народів в національно визвольній боротьбі за конечну, кличе соціялістичні партії зберігати в цій боротьбі свою політичну незалежність.

26. лютого голова комісії національних меншостей Де-Брукер передав резолюцію на затвердження Виконавчого Комітету Інтернаціоналу. Резолюцію принято одноголосно в присутности делегатів англійських (Гендерсон, Кремп, Кервуд), французьких (Льонге, Реноде ль, Брак), німецьких (Вельс, Крістен, Мюлер), бельгійських (Вандервельде, Де-Брукер), данських (Стаунінг, Модсен) і ін.

В часі засідання Виконавчого Комітету виступив з промовою Де Брукер, який висловив симпатії до поневолених народів Сходу Европи і вказав на великі трудноші для справедливого вирішення національного питання на Сході. В своїй промові Де Брукер згадав також про трагічну смерть от. Петлюри й процес Шварцбарда. Де Брукер зазначив, що комісія меншостей, яка складається з політиків, не могла братися за розгляд тих справ, які вже стали власністю історії. Але один факт він підносить на підставі прочитаних матеріялів: ніхто не обвинувачує Петлюри, немовби він організував жидівські погроми.

Маємо відомости, що Закордонна Делегація Української Соц.-Дем. Партії має опублікувати окремою брошурою всі матеріяли, які відносяться до цієї справи, порушеної російськими соц.-демократами.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ТРИЦЯТЬПЕРШИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Цілу нинішню розправу виповнила промова прокуратора, який обговорив у ній вину вже всіх обвинувачених. При кінці прокуратор зачав говорити і про злочин убивства кур. Собінського, в якому він обвинувачує підсудн. Атаманчука і І. Вербицького. Цю часть своєї промови прок. виголосив з особливим патосом, при чому богато іронізував з оборони підсудних у слідстві і перед судом та робив усякі екскурси, щоб тільки зробити свої тези найбільш віродостойними.

Свою промову прок. закінчить аж завтра. По нім промовлятиме д-р Новак-Пшигодський, а після нього перший з оборонців, по всякій правдоподібности д-р Старосольський.

—о—

Нині прокуратор продовжав свою промову дальше. Він сказав:

Оборона **Антона Стефанишина**, що його помішано з обв. Миколою Стефанишином, не видержує критики, бо про його участь у розвідочній службі говорить проречисто його евіденційна карта в паперах Пінчинської.

Щож до обв. **Олександри Яницької**, то вона мала в УВО службу посередниці, отже службу, яку в таких підпольних організаціях виконують звичайно жінки, особливо сестри й наречені членів організацій. Про цю службу Яницької говорять нам її листи до Ів. Верб. і листи Ів. Верб-ого до неї, зокрема лист Ів. Верб-ого, в якому він писав їй, аби відібрала всі матеріяли від Дармохвала. Богато говорить про її вину й факт, що вона старалася в помешканні Вербицьких сховати течку з газ. маскою саме в хвилі, як поліція ввійшла до того помешкання. Не без значіння тут і зізнання св. Степюкової, про що говоритиму докладніше при іншій нагоді.

Переходжу до обв. **Дзіся**. Він бував богато у світі після того, як відбув кампанію в Українській Армії. На його пашпорт їздив Ів. Вербицький в невідомих цілях до Лодзі. При арештуванні він старався викинути картку з визначно розвідочним змістом. Його оборона, що цю картку поліція потім підмінила, не може хіба переконати нікого. Як експонент УВО їздить він нелегально і до Праги — безперечно в таємничих цілях. Знаменна річ, що у Дзіся знайдено кілька брошур, яких зміст чисто розвідочний. Це все на думку прокуратора вистарчає, аби Дзіся признати винним у держ. зраді і шпіонажі.

В черги прок. переходить до обв. **Дзьобіяної**, яка на його думку, переховувала ріжні матеріяли Дзіся. Вона старалася втікти в часі арештування Дзіся, вона подала при своїм арештуванні фальшиве назвище. Звязки Дзьобіяної з небезпечним типом Сайковичем (як і звязки з ним Дзіся), якась „Олена", якої Дзьобіяна не хоче видати — все те вказує на те, що вона в конспіративній організації грала немаловажну ролю.

Обв. **Дармохвал** не признавався до знайомства ні з обв. Яницькою, ні з Ів. Вербицьким, хоч вони обоє покликаються на нього в своїх листах. Саме він мав передати всі матеріяли обв. Яницькій, служачи при війську. Його бібліотека — це тільки покришка; він передавав не книжки, а військові матеріяли.

Щодо обв. **Дерлиці**, то його імя й адресу найдено в паперах Пінчинської. Це одно вже вистарчає. Але Білас писав до нього по мобілізаційні карти і прок. переконаний, що Дерлиця їх йому достарчив. Отже й він повинен відповісти за ті самі злочини, що його попередники.

Обв. **Матийців** висказав своє кредо в листі, висланім до товариша з війська. А це кредо: „Зброєю поневолених повинна бути й зрада". Він писав до товариша при війську, аби той подав йому розклад (опис) машинового кріса. А тим товаришем — засуджений у крак. процесі Микола Стефанишин. Також від нього домагався Ів. Верб. мобіл. карт. У нього знайдено сигнали порозуміваня летуна з землею. Поліція закидує йому, що він у Станиславові не шукав посади і не ходив на торг. курс, але займався розвідкою. За все те повинен він тех відповісти.

Ярослав і Ольга Гретчаки укривали Атаманчука, якого пошукувала поліція за злочин держ. зради і шпіонажі. А це укривання означає, що й вони допустилися тих самих злочинів. Про їх вину зізнав тут св. Тисяк, а до нього мали Гретчаки найбільше довіря, бож самі вибрали його на провідника для Атаманчука. Все те зізнав Тисяк щиро, так, що його зізнання мусить заслугувати на віру. Обоє обвинувачені викручувалися, що Атаманчука вони не знали, але це не перешкодило їм приняти його в ночі до хати й укривати навіть перед власним батьком. Це вказує...

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР СМАКУЛА.

Антирахітичний вітамін

У дітей появляється досить часто недуга „rachitis", звана також англійською недугою, яка полягає на неповному звапненні костей, наслідком одностороннього відживлення. Середником проти цієї недуги був до цього часу тран, що має в собі протирахітичний вітамін. Дослідам над недугою „рахітіс" та над протирахітичним вітаміном присвячено в останніх роках дуже пильну увагу, особливо від тоді, коли вдалося одностороннім відживленням витворити штучно подібну недугу в щурів і в цей спосіб зробити її доступною для всяких експериментів.

Так само, як на людей, впливає і на щурів тран дуже корисно. Той самий вислід дає насвітлення звірят позафіолетним промінням кварцової лямпи або електричної іскри між металевими електродами. Що більше, вистарчає навіть, коли тільки поживу насвітити позафіолетним промінням. Отже під впливом позафіолетного проміння повстає в поживі з якоїсь невідомої субстанції протирахітичний вітамін, такий самий як у трані.

Досліди американських та англійських учених (Hess, Rosenheim, Steenbock) виказали, що через насвітлення позафіолетним промінням протирахітичне ділання пробирають незамінені части поживи, а саме стеріни, бо всі вони добуті з рослин стають після насвітлення фізіольогічно активними.

Одним зі стерінів є холестерін з хемічною формулою $C_{27}H_{44}O$, над яким почались досліди американців, що хотіли спершу виказати, чи сам холестерін є попередньою фазою вітаміни себто провітаміном, чи може якою другою субстанцією, що находиться в холестеріні як домішка. Гесс перекристалізував холестерін 15 разів, але після насвітлення його протирахітичне ділання ні трохи не змінилося. Те саме показали й досліди Вебстера. Отже треба було приняти, що провітаміном є сам холестерін, а не якась незнана домішка й тому Гесс (Ню-Йорк) звернувся до ґетінґенського професора Віндавса, як спеціяліста від стерінів, щоби він зайнявся дальшими дослідами, над якими вже більш року працює тутешній хемічний інститут.

Досліди над холестеріном показались досить трудними, бо при насвітлюванні лише дуже мала частина переміняласа на вітамін, при чому точка топлення, звернення поляріазаційної площі та аналітичний склад нічим не ріжнилися від звичайного холестеріну. Здогад, немовби холестерін під впливом кисня переміняєся при насвітленні позафіолетним промінням на вітамін, показався хибним, бо холестерін виявив таку саму активність, коли його насвітлили в порожнечі. Ще найбільше імовірним видавалось, що під впливом позафіолетного світла повстає в дуже малій скількости ізомерна або полімерна субстанція, яка відтак перетворюється назад у холерістін. Одначе штучно витворені ізомери холестеріну показались неактивними. Врешті вдалося витворити хемічно й сам холестерін і він показався також фізіольоґічно неактивним.

Отже гіпотеза, що холестерін є провітаміном себто що з нього через насвітлення повстає вітамін показалась хибною. Провітаміну треба було шукати в домішці, яка творила таку малу скількість, що годі було її викрити хемічним способом. Тут прийшла в поміч фізика, яка вже нераз допомогла хемії до розвязки неодної проблеми.

А саме: коли позафіолетне проміння має фотохемічний вплив на холестеріні, то цей останній мусить на основі закону фотохемії його абсорбувати. І дійсно абсорпційні поміри в тутешньому фізичному інституті професора Поля викрили цю субстанцію, довго шукану хеміками. Холестерін добутий із рослин має характеристичну абсорпцію між 270—280 mμ, коли в штучно витворенім холестерині цієї характеристичної абсорпції нема, бо він — як ми вже сказали — показався неактивним.

Як виказали дальші поміри і цю характеристичну абсорпцію треба приписати ерґостеринові з хемічним складом $C_{27}H_{42}O$. Ерґостерін є дуже зближений до холестеріну, творить з ним мішані кришталі, випадає так само як холестерін при помочі дігітоніну, є більше ненасиченим та дуже чутким на кисень. Отже в холестеріні була домішка ерґостеріну в мінімальній скількости, який по причині своєї схожости з холестеріном не дався хемічно виказати, аж треба було поміріа позафіолетної абсорпції.

Із дотеперішних дослідів виходить, що ерґостерін це протирахітичний провітамін, який після насвітлення позафіолетним промінням стає фізіольоґічно активним вітаміном. І тут знова багато помагають хемікам фізичні поміри, що йдуть від довшого часу в парі з хемічними. А саме: коли ерґостерін насвітити, то абсорпція зміняється себто з абсорпції можна зробити висновок про фізіольоґічну активність, або — обережно сказавши — на вітамін, з тою лише ріжницею, що фізіольоґічна проба на щурах тріває 3—4 тижні, а фізичний помір абсорпції всього дві години. Це дало змогу хемікам далеко скорше працювати.

Без огляду на напружену працю з хемічного та фізичного боку, встановити хемічний склад протирахітичного вітаміну покищо не вдалося. Досі знаємо лише, що, коли насвітити ерґостерін позафіолетним промінням, повстає вітамін, але попри нього повстають і інші субстанції, які вдалось навіть викристалізувати, але, на жаль, не сам вітамін. За сильне насвітлення а також кисень нищить вітамін. Про цю субстанцію, так дуже важну для людства, більше нічого не знаємо.

Праця над протирахітичним вітаміном йде дальше й можна надіятися, що скоро буде можна написати хемічну формулу протирахітичного вітаміну як і тисячі інших сполук.

Ґетінґен.

що й обоє Гречаки були втаємничені в діла У. В. О. і як її члени помагали втікти найбільш експонованому її членові — Атаманчукові.

Щодо обв. Вірстюка, то він був з Атаманчуком на „ти" і вручив йому число „Іл. Кур. Цодз." з відомою відбиткою з „Сурми", кажучи: На маєш твій „Курієр"! Він вручив Атаманчукові і револьвер при його втечі на Чехословаччину, який нібито купив у Львові десь у брамі при Сербській вул. І він був членом УВО і помагав до втечі Атаманчукові, переслідованому поліцією.

Дотично обв. **Королюкової,** нареченої Атаманчука, прок. стоїть на становищі, що вона не утримувала Атаманчука, тільки діставала на його удержання гроші від організації. Квоту 94 зол. прислав до неї для Атаманчука обв. Ковалисько, але ці гроші відібрала вже поліція, бо п-і Королюкова сиділа в тому часі вже у слідчій вязниці.

Обв. **Ковалисько** він розвідку разом з Генгалом і мав звязки з богатьома обвинуваченими й іншими підозрілими людьми. Суми 94 зол., яку він вислав на адресу п-і Королюкової, не здобув він у продажі збіжа, як то він боронився, але вислав на доручення організації.

При кінці тієї части своєї промови прокуратор обговорив ще справу, як він казав, інсинуації, киненої Ів. Вербицьким на функціонарів поліції, яким закидав побиття, а також справу чинного спротиву обв. Даєся супроти тюремних дозорців. За один і другий злочин прок. домагався для обох цих обвинувачених окремої кари.

В цьому місці зарядженo павзу.

За убивство кур. Собінського.

По павзі прок. продовжав дальше свою промову. Він говорив:

Заплакали серця всіх поляків, коли везено на вічний спочинок кур. Собінського. А злочин цей вимірений був не проти його особи як такої, але проти представника польської влади.

Сперша падали підозріння на ріжних людей, які були придержані. Вкінці найдено тих двох убивників в особі перших двох обвинувачених. Це нехай нікого не дезорієнтує. Шлях до винайдення виконавців цього страшного злочину був виімково тяжкий і тільки по надзвичайних зусиллях удалося викрити обох убийників.

Нема ніякого сумніву, і того ніхто не квестіонував, що цього злочину доконала У. В. О., якої Атаманчук і Ів. Вербицький були членами. Алібі їх обох з того памятного дня 19. жовтня 1926 є хитке і непевне. Слухані тут свідки, подані Ів. Вербицьким, зізнали на обставину його алібі зовсім інакше в слідстві, а інакше тут на суді. Тим свідкам годі вірити, а зате треба вірити св. Байсаровичівній, яка тут заявила, що була, правда, у Вербицьких, але в часі перед або по 19. жовтня, але не того дня. Щодо алібі Атаманчука, то він і Держиця сперша заперечували, що були того дня в кіні „Палас", а потім уперто твердили, що саме в часі убивства кур. Собінського вони були в тому кіні.

Дуже знаменна річ, що в дні убивства Ів. Вербицький вислав до Яницької дві картки і в першій з них подав маршруту своєї втечі, а в другій, висланій в 5. год., подав, що не може відважитися... Листи його до Яницької по 19. жовтня вказують на те, що він був по якімсь небезпечнім ділі і мусів укриватися.

З черги прок. перейшов до зізнань свідків Жукова і Стецюкової. Ці свідки можуть бути в своїм приватнім житті неморальними чи навіть бандитами, але те, що вони зізнали, могли зізнати тільки на основі того, що чули в тюрмі від обв. Ів. Вербицького і Яницької. А св. Жуков зложив такі зізнання зі своїх розмов з Ів. Вербицьким, які ясно кажуть про те, що Ів. Вербицький є одним з убийників.

Сидів з Ів. Вербицьким також слуханий тут як свідок Качор. І цей свідок заявив тут, що Ів. Вербицький признався перед ним недвозначно до співучасти в убивстві. Правда, другий свідок (Япко) зізнав інакше, але не треба забувати, що цей св. робив службу разом з батьком Вербицьких, а до того він засуджений за строєння своєї жінки на смерть, а такі свідки можуть говорити, що їм подобається, бо за евентуальні фальшиві зізнання не можна на них уже наложити ніякої кари.

На тому прок. перервав нинішню промову, яку докінчить завтра.

Вислід виборів.

Львів. Відношення голосів: 1-ка — 24.708 голосів (один мандат); 17-ка (сіоністи) 28.411 (2 мандати); 24-ка (ендеки) — 13.824 гол. (один мандат); 2-ка (ППС) 18.014 гол.; 18-ка (українці) 10.392 гол.; 4-ка (Бунд) 2.208 гол., 13-ка (комуністи) 3.580 гол.; 33-ка (Агуда) 786 гол.; 5-ка (повл. сіон) 696 гол.; 36-ка (шумськісти) 106 гол.; 37-ка (УПП) 6 голосів.

Варшава. 1 здобула 6 мандатів; 2 (ППС 1 мандат; 13 (комуністи) 2 мандати; 18 (бльок непольських народів) 1 мандат; 24 (вшехполяки) 4 манд.

Львів округ: 18-ка здобула 3 мандати: (Ліпинський Іван, Лянг Фердинанд, Кохан Володимир); 1 (проур. бльок) 3 манд. 19 (сель-роб лівиця) 1 мандат.

Стрий: 18-ка 4 мандати (д-р Куровець, Луцький Остап, Великанович Дмитро, д-р Блажкевич Іван); 1 (проур. бльок) 2 манд.

Перемишль: 18-ка 1 манд. (д-р Загайкевич Волод.); 22 (Зубрицький) один мандат.

Тернопіль (54 окр.): 18-ка 138.982 пять мандатів (о. Кунппький Леонт., д-р Баран Ст., Заваликут Ів., Кунько Андр., Яворський Олекса); 1-ка 100.496 гол. 3 манд., 17-ка 30.741 гол. 1 манд.; 22-ка 42.180 гол. 1 манд., 19-ка 4.776, 20-ка 1371, 26-ка 7086, 6-ка 1276 гол.

Станиславів (53. округ): 18-ка 53.485 гол. два манд. (Галущинський Мих., Палиїв Дмитро), 1-ка 97.672, 2-ка 12.208, 6-ка 10.037, 8-ка 18.069, 17-ка 25.375 (один мандат), 19-ка 12.069, 20-ка 2.773, 22-ка 73.732 (три манд.), 26-ка 647.

Самбір (округ 49). 18-ка здобула 46.145 голосів — 2 мандати (Тершаковець Гринько, д-р Біляк Степан), 1-ка 47.728 (3 мандати), 22-ка 18.092 (1 мандат), 8-ка 9.374, 17-ка 10.861, 36-ка 15.373 гол.

Золочів. 18-ка 4 мандати (Целевич Вол., Вислоцький Ол., о. д-р Пелліх Вол., Кузик Степан), 1-ка 3 манд., 17-ка 1 манд., 26-ка 1 манд.

ВОЛИНЬ.

Ковель (56 окр.) 1-ка 74.657, 4-ка 4.157, 20-ка 1778, 33-ка 1816, 39-ка 6701.

Луцьк (57 окр.) 1-ка 80.595, 4-ка 525, 8-ка 42.332, **18-ка** 40.329, 20-ка 2.632, 22-ка 27.803.

Кремінець (окр. 58) 1-ка 76.603 — 3 мандати, 8-ка (Сельроб-прав. — Маківка) 32.821 — 1 мандат, 18-ка 18.336, 22-ка 41.887 — 1 мандат.

Загалом в трьох волинських округах листа ч. 1 здобула 10 мандатів, **18-ка** 1 манд., 22-ка 2 манд., 8-ка (сельроб прав.) 3 манд.

Люблин-Холм. „Визволене" здобудо 2 мандати, ППС — 2 мандати, 36-ка 1 манд.

НАЦ. МЕНШОСТИ В СОЙМІ.

Варшава, 5. березня 1928.

Націон. меншости входять до нового сойму в зменшеній скількости, ніж в попередньому. Одначе ріжниця не є надто поважна. Непольські народи матимуть більше як 80 мандатів, з того найбільше українці, потім ідуть німці, які виявили подиву гідну виб. фреквенцію, подекуди 100 проц. Цьому теж завдячують німці свій успіх, завдяки якому збільшили число нім. мандатів о 2—3 послів.

СКЛАД БУДУЧОГО СОЙМУ.

Варшава, 5. березня 1928.

По неофіціяльним обрахункам будучий сойм представлятиметься так:

1-ка 128 послів (по узгл. держ. листи), 2-ка 63, 3-ка 36, 7-ка 9, 8-ка (сельроб-правиця) 5, 10-ка 25, 13-ка (комун.) 5, 14-ка 3, 17-ка 6, 18-ка 56, 19-ка (сельроб-лівиця) 4, 20-ка (русс.) 1, 21-ка 5, 22 (рад.) 11, 24-ка 37, 25-ка 34, 26-ка (УПП) 1, 30-ка 2, ріжні льокальні листи 12 пос. Разом 444 послів.

ПОВИБОРЧІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ.

Протижидівські демонстрації.

Львів, 6. березня 1928.

Вчора попол. молоді поляки у корпорантських шапках розкидали друковані летючки, в яких взивано населення на протестаційне віче під памятник Міцкевича. Вечером товпа около 2.000 людей зійшлася під памятником. Бесідники у промовах закидали одиниці запропащення польського мандату у Львові. Присутні кричали: Бий жидів! Товпа, що все зростала, пішла під воєвідство; по дорозі здержували трамваєві вози, в яких вибивали шиби, атакували жалюзії, вибивали шиби в жид. крамницях при вул. Легіонів, Валовій і инших. Під воєвідством кінна і піша поліція стала розганяти демонстрантів. Демонстранти розбилися на гуртки й атакували в сусідніх вулицях прохожих жидів. На Цловій вул. побили якогось прохожого, якого назвище ще не стверджено. Тимчасом у воєводи явилася депутація, щоби подати йому резолюцію, ухвалену на вічу, з протестом проти каригідних практик агітаторів одиники. Товпа, усунена зпід воєвідства, подалася назад на Марійську площу, де до пізної ночі демонструвала проти 1-ки і жидів. На ратунковій стації зявився торговельник Мих. М., ранений шаблею підчас шаржі поліції.

НОВИНКИ.

— Уповноважені виборчих лист не потребують легалізації своїх підписів. В виборчім окрузі ч. 54 деякі предсідники в кількох повітах (Чортків, Збараж) не хотіли приняти мужів довіря листи ч. 18 тому, що на оголошенні підпис уповноваженого д-ра І. Якимчука не був удостовірений. В тій справі в суботу 3. п. м. інтервенювали д-р Степан Баран і д-р Іван Якимчук у предсідника окружної комісії виб. ч. 54 в Тернополі віцепрез. суду Чарнецького і він поручив негайно телефонічно воєвідському комісареві виборчому старості Маліцькому видати відповідні зарядження, щоби предсідники окружних комісій виборчих приймали оголошення уповажених виборчих лист на мужів довіря, не жадаючи легалізації підпису уповноваженого листи, бо виборча ординація такої легалізації не вимагає. Подібне зарядження видасть від себе і сам предсідник окр. комісії виб. з приводу виборів до сенату 11. ц. м. до представників окружних комісій тернопільського воєвідства. Таке саме зарядження чи поучення видав також воєвідський уряд у Тернополі підчиненим старостам у формі окремої інструкції.

— Катастрофи й нещастя. Вулькан Санторін на Егейськім морі прокинувся як у 70-их роках; лява бє вверх на 300 м. — У Батумі (Кавказ) впала така сніговиця, що 5 осіб умерло. — В Антверпені згоріла фабрика цикорії вартости 4 міл. фр. — Біля берегів Ісландії пішла на дно рибальча данська лодка з 18 людьми. — На лінії Льондон-Кан розбився літак. — У Даллошині біля Велюня на поль.-нім. кордоні наслідком експльозії етеру 3 осіб згинуло а 18 небезпечно ранених.

— Концерт відомого нашого віольончеліста Богдана Бережницького відбудеться в понеділок дня 12. марта в салі Муз. Т-ва ім. Лисенка о год. 8-ій веч. Білети від 1—5 зол. продає від середи (7. III.) Союзний Базар вул. Руська ч. 26.

— Рекорди. „Ізвестія" пишуть: „Махно прислав недавно із Парижа своїм знайомим у Гуляй-Поле листа, з проханням подати йому прізвища та адреси секретаря „райпарткому" і інших відповідальних працьовників. Махно хоче зробити їм „сюрприз": він пише свої спомини і хоче вислати їх своїм знайомим, коли будуть видруковані". Слово „пише" не треба брати дослівно; він робить імовірно так само як зробила муринська танечниця Бейкер: балакає, а талановитий письменник „робить" із них книжку. — Місто Казань рішило з нагоди ювилею Горкого переназвати його іменем одну вулицю, ні, не вулицю, а „котячий переулок". — У Франції нагородили медалею „почесної легії" робітника Мішу, що працює на одній фабриці без перерви 63 роки. — В околиці Грубешова (Любельщина) юрба селян розігнала гасильників підчас вправ тому, що „гасильники не чортівська видумка". — У китайськім місті Лєінг комуністична влада зачинила 8000 будійських черців у манастир і спалила їх.

— Сентиментальні париські судді. На протязі одної днини присяжні судді у Парижі звільнили трьох убийників. Першою була молода жінка Жірар, яка вбила свого любовника за те, що він знущався над її 9-літнім сином із першого подружа. Адвокат зворушив до сліз суддів доказуючи, як мати звважилась на цей учинок у приступі божевільного страху за загрожене життя дитини. Другим звільненим був механік Бюсієр, який покинув жінку і четверо дітей для 21-літньої склепової дівчини Граф, що заняла місце жінки. Свідки ствердили, що Граф опутала Бюсієра для гроша, його зраджувала та обкрадала. Бюсієра, який застрілив свою любку підчас одної сварки, виправдали. Третім обвинуваченим був позиційний [illegible] Понтіє, який застрілив мужа своєї любки поручника Альбана. Альбан знав про любовні справи своєї жінки, з якою не жив і тільки зрідка-годи погрожував у бік Понтіє. Коли одного разу Альбан добув на вулиці револьвер проти Понтіє, той випередив його, стрілив перший та вбив Альбана. Суд признав, що Понтіє боронив свого життя. Париська преса з приводу цих процесів ще раз звертає увагу на факт, що париські присяжні судді є найбільше чутливі на злочини довершені з любови.

— Все це вже було. Директор австрійського природничого музею д-р Баєр оголошує цікаві висновки з нагоди свіжих розкопок у Вілендорф над Дунаєм. Він твердить, що найдені там людські сліди дозволяють вірити в життя мешканців на цих територіях багато раніше ніж у Німеччині та Франції: приблизно 45.000 до 50.000 літ тому. Далі: найдені там статуї Венер є доказом, що вже з тих часів істнувала боротьба між двома ріжними типами жіночої краси — „повною" красою та „стрункою лінією". Крім цього найдені статуї стверджують, що вже в ледяній добі жіноцтво вживало червоної пудри, а згодом і „чорнила" на брови.

— Поширення кіна. Цікаву статистику зробили американці. На всьому світі є 52.000 прилюдних кін з 21 міл. сидячих місць. Коли рахувати, що кожне кіно дає денно тільки одно виставу і в ньому є тільки половина місць зайнятих, виходить, що денно на всьому світі ходить до кіна 11 міл. осіб. Найбільше кін має Америка: 25.000; в Европі є їх 22.000 з місць, Австралія 1200 кін в 350.000 місць і Африка 800 кін із 200.000 місцями.

— Театральна реформа в Італії. В Італії досі театри не істнують як постійні інституції, а переїзжають з місця на місце. Аж тепер хотять змінити цю дивну традицію. У Римі будуть засновані два театри по стійні: одна драма і одна опера.

— Гібральтарський тунель. В Еспанії виринула думка, щоби вибудувати тунель під Гібральтаром і таким робом створити постійну комунікацію між Парижем, Мадридом і Мароко. Тунель мав би 50 км. довжини і 420 м. глибини, а праця над ним тривала би 5 літ. Для французів має такий проєкт велике значіння з огляду на контакт із африканськими кольоніями. У звязку із цим проєктом франц. преса подає сензаційну новину, що між Африкою і Еспанією віддавна істнує якийсь підморський коридор, яким малпи із Африки дістаються до Еспанії і вертають назад. Людям досі не вдалось підстежити цієї хитрої дороги.

— Дивогляди. Муж сестри екскайзера Вільгельма, Зубков, іде слідами Левіна, який пригадувався пресі щодня. Позавчора його фантували за 3000 марок відшкодування, які мав заплатити побитому „чурі" в однім барі. Представник влади, що прийшов до кімнати пансіону Зубкова

— Летуни. Франц. летун Молер вибрався зпід Парижа до Нової Зеляндії. — Японський летун Гото, що вибирався через Тихий Океан убився при пробнім леті. — У Ризі підчас пробних летів для вжитку школи, провідник летунської школи сильно поранений.

— Світова всячина. „Морнінг Пост" каже, що московський Комінтерн призначив англ. комуністичній партії 200.000 долярів на передвиборчу пропаганду. — Фінляндія змінила дотеперішній закон про примусову тверезість. — Бельгійський соціяліст Вандервельде виїзжає оглядати Палестину, запрошений сіоністичною організацією. — Міністр фінансів Мекленбург-Штреліца заявив, що з огляду на поважні фінансові клопоти треба буде подумати про злуку з Прусією. — На митнім уряді в Буенос-Айрес найдено більшу скількість фальшивих банкнотів; урядовець, що відкрив їх, Гарсія, вбитий. — Вулькан Етна, як стверджує наукова експедиція, зовсім вигасає. — Подорож Райнгардта до Америки із своєю трупою - його вистави скінчились 30.000 дол. дефіциту, які заплатив відомий американський банкір Отто Кан. — През. британської легії на місці фельдмаршала Хега вибрали адмірала Джеліко. — У Льос Анджельос засудили на досмертну вязницю відомого адвоката Мек Міліна, який убив свою клієнтку Амелію Аплбі. — У Москві є всього 200 авт-таксівок. — У Парижі помер начальник бувш. царської поліції Ломер пухін, що у свій час злемаскував Азефа.

— Друкарська помилка. В оголошенні про XXIX. Звичайні Загальні Збори „Краєвого Союзу Кредитового" у Львові в ч. 51 нашого часопису попались дві помилки: у 18 ряду замісць „член Управи" має бути „член Управи", а в 20 ряду замісць „§ 21" має бути „§ 51 статуту".

— Промоція. На Карловім Університеті в Празі промувалися дня 24. II. 1928 Іван Жовнірович з Калуша, а дня 2. III. 1928 Володимир Колюба з Дрогобича на докторів медицини.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дир. П. Стадника (вул. Шашкевича):
Перерва.

Міський великий театр:
6-го г. 7·30 веч. „Гра кохання і смерти".
7-го г. 7·30 веч. „Завмерле місто".

Міський „Театр Новин":
6-го г. 7·30 веч. „Лише Ти".
7-го г. 7·30 веч. „Лише Ти".

Кіна.

Апольо: „Декабристи".
Палас: „Гарний Жест — Братерство крови".
Лев: „Декабристи".
Фатаморгана: „Білі ночі".
Casino: „Дощ рож".

Відозви й комунікати.

З ПРЕЗИДІЇ УНДО.

Комунікат.

По дні 4-го березня має остати для переведення сенатських виборів той сам організаційний апарат, який був для виборів соймових. Окружні Виборчі Канцелярії мають вести працю далі в тих самих розмірах і в тих самих повітах як вели її досі, а посольські і сенатські кандидати є обовязані лишитися в своїх округах і вести дальше виборчу акцію для виборів до сенату. Належить конечно в кожнім судовім повіті скликати бодай одну довірочну нараду для обговорення технічних справ, звязаних з голосуванням до сенату. Переконатися, чи є картки до голосування на місцях і чи зголошені мужі довіря до поодиноких обводових виборчих комісій. Найменше ухилення від праці може дуже некорисно відбитися на виборах до сенату, а вибори до сенату не є менше важними від виборів соймових, тимбільше, що дають можливість процентово здобути більше мандатів ніж до сойму.

ЗА ПРЕЗИДІЮ Ц. К. УНДО:
Д-р Дмитро Левицький, голова.
Д-р Любомир Макарушка, в заст. гол. секретаря.

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ:

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ", ілюстрований, популярно-науковий журнал. Видає Т-во „Просвіта" раз у місяць, Рік 1. Число 6. за березень 1928. Зміст: В. Королів-Старий: Самооборона тіла; Ратунок на морі (6 образків); С. Парфанович: Нервовість у дітей (3 образки); Над берегами найбільших рік Азії. На основі англійських джерел (1 карта і 11 образків); І. Крипякевич: Історія Русів (1 портрет); М. Стахурський: Дещо про чужоїди або галапаси (13 образків); В. Дорошенко. Володимир Антонович (1 портрет). І Мельник: На Камчатку. Споминя з подорожі (8 образків); В. Наріжний: Бурсак, Роман Один дереворит.

Виказ датків

на допомогу ветеранам (ФГ).

(Вересень-грудень 1928.)

Д-р Р. Білас 15, М. Бойковський 9, М. Задлюк 7·50, С. Бушманюк 2, О. Бодиарович 8, М. Бойлинський 6 — всі у Львові; Й. Бойко, Знесиня 1; І. Бабій 6, д-р В. Бемко 30 — Бережани; І. Баглай 4, Борщів; д-р О. Бай, Буськ 6·15; д-р В. Бабій 2, д-р М. Бих 20, Копичинці; д-р В. Бас, Яворів 26·50; Гр. Бвраник 4, К. Бутринський 6 — Сокаль; М. Бончук, Потутори 1·50; о. М. Блозовський, Підгайці 1; О. Бехметюк, Делятин 1; д-р Д. Блавацький, Біборка 4; М. Басараб, Богородчани 6; М. Байрак, Дрогобич 3; о. М. Влагий, Лисівці 7; д-р В. Возняк, Бережани 6; І. Волошин 18·80, С. Воркув 4 — Борщів; О. Волосянський, Сокаль 19·50; д-р М. Волошин 30, Вітковицький 2, д-р І. Верера 3, В. Воробець 6, В. Васильків 3 — Львів; д-р І. Волянський 15, Н. Величковський 4 — Станиславів; В. Вороновський, Буськ 4; д-р О. Волошук, Щирець 4; М. Вербовський, Рівне 10; д-р С. Витвицький, Дрогобич 5; М. Гева, Межигірці 5; о. Р. Ганас, Глинини 6; о. В. Головінський, Заріччя 10; о. С. Гребенюк, Більче Зол. 6; І. Гутникевич, Стрий 2; П. Глібчук, Тчев 9; В. Грицина 2, Г. Гродик 3, Е. Ганицький 2, О. Ганицький 9, І. Громницький Мол. 6, О. Гладишовський 8, Гафткович 4, Ю. Гаврешич 9, Грабар 6, О. Гоинський 2, о. Е. Гаврилюк 4, Р. Голіян 4, М. Галущинський 20, І. Герасимович 6, М. Гаврисевич 5 — у Львові; Т. Гладилович 4, Евд. Гладилович 5 — Дрогобич; І. Гаврилишин, Лучині 1; О. Гундич 10, Д. Герчанівський 6 — Осмолода; б. С. Городецький, Липиця 6; д-р О. Гробельний, Станисл. 3; д-р В. Гамаль, Збараж 5; д-р Н. Гірняк, Тернопіль 5; о. І. Ганицький, Звижень 2; о. А. Гавришак, Борщовичі 2; Б. Грабовенський, Сокаль 3; о. О. Гайдукевич, Носів 2; М. Гришина, Бидгощ 6; Г. Гонтарський 11, П. Гораль 6 — Борщів; П. Гілецький, Рівне 10; С. Гресько 4, д-р І. Гижа 1 — Львів; Аг. Добрянський 4, д-р Р. Дашкевич 10, М. Думанець 2, П. Дурбак 10, Г. Дмитрів 2, інж. Дувало 5 — Львів; о. М. Дичковський, Перегінсько 3; д-р В. Електорович, Чортків 20; К. Єлеоський 9, Д. Евстенюк 4 — Львів; І. Затварський, Голубче 2; Ф. Заяць, Суд. Вишня 5; о. М. Землинський, Яричів 4; П. Загаєвич, Бережани 2; д-р В. Залебський, Дрогобич 3; І. Заваликут, Гусятин 5; І. Зельський 2·50; пр. Іванечко, Дрогобич 2; І. Калитяк 10, Я Косоноцький 4, Ст. Кузів 20, О. Костик 6, М. Капуста 8, Л. Конюх 6, М. Климкевич 2, д-р М. Коноваленв 8, Р. Купчинський 3, Я. Кісілевський 10, В. Кмішкевич 4, С. Корецький 3, В. Кудрик 2 — у Львові; о. М. Кузьмв, Перегноїв 6; А. Качмарчук, Орв 6; д-р Г. Кузів 6, А. Кущак 3, М. Коцко 9, М. Керницький 3, В. Кузьмович 3 — Дрогобич; о. Г. Кулинич, Сокаль 2; І. Кобилецький, Борщів 4; д-р І. Кульчицький, Збараж 20; М. Колодницький, Крогулець 4; В. Кісілевський, Осмолода 8; М. Коцюбка, Грималів 5; д-р З. Коцетинська, Тчев 6; Р. Кальба, Мозолівка 2; В. Козак, Викторів 6; С. Кушнір, Бережани 6; о. Г. Кубай, Заставці 1; С. і В. Курилович, Підкамінь 12; В. Кордиба, Тернопіль 1; о. д-р В. Лаба 10, Л. Лепкий 7, д-р Ю. Лещій 4, К. Личковський 5, С. Левицький 4, О. Любінецький 2 — Львів; С. Лукашевич, Шершенівці 1! О. Луцький, Стрий 10; д-р А. Лішинський, Бурштин 4; д-р А. Лунів, Борщів 20; о. Літинський, Ярослав 2; Л. Литвин, Мозолівка 3; д-р М. Липкалюк, Галич 8; д-р О. Левицький, Делятин 15; Р. Леонтович, Смолин 4; Юл. Левицький, Осмолода 9; Я. Левицький 15, Юр. Левицький 9 — Винники; д-р І. Лазар, Дрогобич 13; М. Луцький, Янчин 20; д-р С. Мацюйович, Сокаль 6; о. И. Малицький, Борщів 6; д-р В. Мурович, Заболотів 6; д-р О. Меркун, Галич 5; С. Майковський, Тчев 8; д-р М. Миколайчук, Надвірна 10; М. Марчук, Делятин 2; Г. Марещ, Галич 2; П. Мороз, Терн. 3; д-р О. Матковський, Гребенів 3; О. Мельник, Дрогобич 2; І. Мартюк, Копичинці 2; В. Могильницький, Щирець 20; І. Медвідь, Солотвина 9; о. П. Максимюк 1; о. О. Малиновський 20·72, Б. Макарушка 2, д-р Л. Макарушка 3, М. Мельничук 6, С. Маталяс 9, М. Матчак 4, В. Мудрий 6, д-р М. Музика 6, д-р Л. Максимонько 10; Мудрик 9, Т. Мартинець 8 — Львів; Л Налуковий, Копичинці 9; Я. Насс 8, д-р І. Німчук 6 Львів; о. В. Навроцький, Мушкатівці 6; д-р О. Навроцький 5, І Нагайський 2 — Делятин; І. Носик, Чортків 4; О. Наконечний, Борщів 4; Р. Ольховий 9, д-р Я. Олексишин 3, Л. Огоновський 4 — Львів; С. Окопний, Знесіння 12; С. Олеарчик, Дрогобич 1; Д. Палів 13, В. Палів 16, А. Палій 9, П. Пасіка 4·50, др Петрів 7·50, д-р П. Палійчук 5, А. Підкович 9, П. Постолюк 9, П. Петрик 9, І. Пак 2, Плетінка 1·50 — Львів; І. Пашкевич, Коломия 6·20; В. Павлусевич, Блюдники 3; Є. Полянський, Дрогобич 6; Г. Покотило, Тартаків 4; о. В. Пилипець, Свірж 4; М. Питляр, Підкамінь 6; о. П. Патрило, Перегінсько 10; д-р М. Росляк, Чортків 9; о. Й. Решець, Білосток 5; д-р З. Русин, Тчев 9; д-р М. Рожанківський, Калуш 20; д-р Рибачевський, Суд. Вишня 10; Рад. Рожанковський 15, І. Ришавий 3, О. Раллоєський 4, Р. Раковський 7·50 — Львів; Л. Савойка 3, М. Сеник 2, Я. Скоплек 9 — Львів; д-р І. Саламаха, Підкамінь 3; о. С. Смачило, Гребенів 9; о. М. Служинський, Тростянець 6; В. Соломка, Бережани 2·20; д-р Р. Слюзар, Микулинці 25; о. М. Старух, Малашівці 6; С. Сахно, Викторівка 4; д-р Стецюк, Підгайці 5; о. П. Слободян 2, о. А. Содомора, Вербів 2; М. Сітницький, Перемишль 5; о. С. Сапрун 6, В. Салганик 3 — Дрогобич; Союз Українських Ст., Берлін 44·15; Сокіл Унів 2; о. М. Содомора, Підярків 6; П. Смаль, Борщів 9, д-р Р. Сліпий, Струсів 15; д-р Я. Селезинка, Радехів 10; П. Скочиляс, Сікож 6; Т. Татарський 15, О. Тритяк 2, І. Тритяк 2 — Суд. Вишня; О. Терлецький, Рівне 6; О. Трибяк, Тростянець 2; М. Терлецький 40, М. Творидло 6, І. Тиктор 13, С. Український 9·50, І Фостаковський 7·50, Т. Франко 4 — Львів; Т. Фридкевич, Завади 2; І. Феношин, Галич 12; П. Франко, Коломия 55·80; О. Хмара, Казімеж 4; М. Хомицький, Радехів 1·50; С. Харамбура, Борщів 4; д-р І. Хичій, Гусятин 10; І. Хроновят, Стрий 31; О. Хмара, Білосток 6; Ц. В. Щирець 6; В. Целевич 9, О. Черкавський 3, Е. Чесник 3, С. Черневко 2 — Львів; о. В. Чопей, Галич 9; С. Шах, Сокаль 9; Т. Шидкевич, Завади 2; д-р С. Шухевич 19·80, Ю. Шепарович 15, Л. Шепарович 10, д-р Е. Щуровський 9 — Львів; д-р Е. Щуровський, Винники 20; З. Юрчинський 6, Е. Якимів 4, Л. Ясінчук 6, Н. Яців 2, Т. Яцура 2 — Львів; О. Яворський 1, І. Яремович 1 — Підгайці.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Кружок Р. Ш. ім. М. Шашкевича в середмістю складає прилюдно Комітетови „Маскаради" Кооперативи українського Театру і українським Журналістам щиру подяку за жертву 60 зол. на Р. Школу. Цей Комітет памятає щороку про Р. Ш., а інші комітети балів наражують умандатовані особи до стягання 1% податку від балів, концертів лише на видатки. Викручуються дефіцитами а магістратському курворови виплачують 10—30 проц. „брутто". Так було і цього року. Лише „Маскарада" не забула про Р. Ш. Спасибіг Вам Вп. Пані і Панове за жертву. — Старшина Кружка.

На „Рідну Школу" зложили: Вп. Марія і Іван Заяць з Перемишля 20 зол. замісць вінця на домовину бл. п. шваґра і брата Володимира Напурка: Жертводавцям складає щиру подяку — Головна Управа. 1634

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ХІДНИКИ, портієри, меблеві матеріяли, найдешевше ВАНК пл. Марійська 5. І. поверх. 1615 2-?

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 66—?

УРЯДНИК залізниць, літ 36, високий брунет, добре ситуований, пізнає поважну паню або панну в матримоніяльній ціли, посаг реальність або інтратна посада пожадані — не конче. — Листи до Адмін. під „Черемош". 1628 2-2

ПАНЕ Зенон Диденко! Полагодьте зараз справу з Більблем! Лішинський. 2-3

ПАРЦЕЛЯ-ПАРК 1000 сяж. квадр. у Зимній воді, сонішна, у віддаленні 200 метрів від стації, при битім гостинці, до продання. Інж. Дурбак, Чарнецького 26. 1641 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

По Божій волі, перенеслась до вічности дня 22. лютого ц. р. Найдорожча і ніколи Незабута жена, Мама і Бабця бл. п. Анна з Петринів Олексишинова. В цьому неописаному горю, найшли ми богато правдивого співчуття і помочі і хотяй в части складаємо цею дорогою найсердечнішу подяку. — З глубини душі дякуємо Впр. о. сов. Михайлові Вавринові, пароховові Підкаменя за провід в похороні, за відслуження Служби Божої, за повні змісту із душі вливучі слова потіхи і розради в церкві та щирі слова співчуття в безмежнім нашім горю. Сердечно дякуємо Всч. о. Іванові Насальському, пароховові Поповець за відправлення Служби Божої, співчуття і співучасть в похороні, як також Його достойній Добродійці за відвідини в часі тяжкої недуги, за слова співчуття і потіхи і участь в сумнім обряді похоронім. Рівнож сердечно дякуємо Всч. о. Антонові Федоруковві, пароховві Накваші за відправлення парастасу при тлінних останках Покійної. за гарно виголошені пращальні слова при виносі тіла з дому жалоби, слова співчуття та співучасть в похороні. Не менше сердечно дякуємо Всч. о. Стефанові Клепарчукові, пароховві Черниць за уділення Покійній Найсв. Тайн, за відправлення парастасу над тілом, Служби Божої, слова співчуття і співучасть в похороні, як також Його достойній Дружині за співчуття і участь в похороні. Також сердечно дякуємо всім, що нам устно чи письменно висказали щирі слова співчуття. Заразом дякуємо всім громадянам Суховолі, Бучини і сусідних сіл за чисельну участь і поміч в похороні, хорові церковному за трогаючий, сумний спів, провізорам церковним, сестричкам і братчикам та й цим господарям, що несли тлінні останки Покійної на місце вічного спочинку. Най Їх Всіх Господь Бог стократно нагородить!

Суховоля в лютім 1928.

о. Михайло, муж, Ольга, Ярослав, Юлія, Марія і Анна, діти, Лідя, Галя, Лесі і Марійця, внуки, о. Теодор Столяр і Григорій Засідатель, зяті.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.